vzhůru do kulturního dění

■ Návrat Odyssea v žateckém divadle

ŽATEC *(kf)* - Městské Divadlo Žatec uvede v úterý 16. října francouzskou operetu Paráda papá Offenbacha aneb Návrat Odyssea. Na motivy libreta K. Etlingera a E. Motze ji napsala Jindřiška Kikinčuková. V komediálně zpracovaném příběhu krále Ithaky a jeho ženy Penelopé se představí herci Pavel Kikinčuk (Tele Tele na TV Nova), Přemysl a Jitka Kubištovi, Dalibor Tolaš, Bronislav Kotiš, Kamila Kikinčuková, Miloslav Krejsa, Zdeněk Lahoda, Lucie F. Černá a další. Začátek pořadu je naplánován na 19:30 hodin.

■ Luboš Pospíšil + 5P

ŽATEC *(jn)* - Prvním hudebním večerem nové divadelní sezony v Žatci bude recitál Luboše Pospíšila se skupinou 5P. Luboš Pospíšil se na české hudební scéně pohybuje už víc než 35 let, přesto jeho hudební počiny zůstávají mnohým utajeny. Je to škoda, protože tento původně rockový kytarista, písničkář a po celá 70. léta nejzajímavější hlas slovutného C&K Vocalu, má hudebním příznivcům co nabídnout.

Už v době působení v C&K Vocalu Luboš Pospíšil skládal vlastní hudbu a dotáhl to s ní až k vlastnímu minirecitálu při vystoupeních skupiny.

Luboš Pospíšil nebude v Žatci poprvé a doufejme, že ani naposledy. Pamětníci si mohou jít klidně zavzpomínat a ti kdo jej dosud neslyšeli, budou litovat, že tak neučinili dříve. Koncert proběhne v pondělí 22. října v 19:30 v Městském divadle.

S Járou Janečkem o street artu nejen v lounských ulicích

LOUNY - V rámci týdne knihoven dala Městská knihovna Louny prostor pro setkání několika generací k debatě nad graffiti a street artem vznikajícím v současnosti v našich ulicích. Mladý, ale už zkušený street writer Jaroslav Janeček, si pro tuto příležitost připravil vyprávění o vzniku a vývoji tohoto soudobého umění, včetně ukázek svých kreslených návrhů na betonové plochy. V závěru setkání se rozvinula živá debata o způsobu vytváření maleb, legálních plochách pro ně a životním stylu, který s tím souvisí.

Jitka Andrlová

Plešatá zpěvačka a Nečesaná režisérka si do vlasů nevjely

Osvěžující studentské divadlo předvedli 2. října ve Vrchlického divadle žáci Literárně dramatického oboru ZUŠ Louny.

Pod vedením Mileny Nečesané se jim podařilo secvičit kanonickou hru absurdního dramatu Plešatá zpěvačka takovým způsobem, že jejich přítomní spolužáci mohli klidně zahodit příručku Obsahy z děl k maturitě. Sami viděli, že Eugene Ionesco napsal před skoro šedesáti lety stále platný a živý text. Protože dodnes mluvíme, abychom nemuseli nic říct a uchylujeme se do pohodlných konverzačních mechanismů, aby nás náhodou z pohodlné ne-existence neprobudilo Slovo.

Ionescova hra je svým způsobem slovní cvičení. Postrádá krutou grotesknost a vypjatou existencialitu, s níž nahlíželi na svět její předchůdci. Nevystrkují se tu tykadla Řehoře Samsy, ani se nevraždí sekerou u vánočního stromečku jako u Alexandra Vveděnského. V úzkých uličkách židovského ghetta a uprostřed stalinistického teroru nebylo místo na nechtěný dadaismus učebnice angličtiny, podle níž Ionescu své dílo vytvořil. Odlidštění a vyprázdněnost člověka se zcivilňuje, ztrácí fantaskní formu, a je tady a teď, v našem obývacím pokoji a u našeho krbu.

Režisérka Nečesaná pojala stylově nejen inscenaci, ale celý její kontext. Před představením se rozdávali letáčky de facto odrazující diváky, na dveře se vyvěsila omluva, že začátek bude „z technických důvodů“ o 6 minut opožděn a vše završil vtípek s přestávkou. Logika je u Ionesca vymknuta z kloubů a příčinné či časové souvislosti jsou narušeny. Absurditu produkuje jak verbálně, tak situačně. V tomto světě se všichni členové rozvětvené rodiny jmenují stejně, návštěvy se při příchodu přezouvají z pantoflí do bot, když někdo zvoní, tak za dveřmi „nikdy nikdo není“, manželé žijící v jakési amnézii se poznávají jen díky brilantní sherlockovské dedukci, která je však vzápětí jedinou větou vyvrácena. Paradoxně je tak jedinou logickou skutečností hry vyústění v závěrečný kolaps komunikace, jako když se porouchá přehrávač.

Vedle podařené režie výrazně ke groteskně-komickému vyznění napomohl sehraný herecký výkon Marka Mikuláška a Terezy Cajthamlové. Dialogy jejich manželů Smithových byly dobře „natajmovány“ a zdobily celou inscenaci. Suverénní byla i Pavla Umhöhová jako služebná Máry. Dále hráli Martina Čechová, Daniel Syrovátko a Lukáš Hodan. A jak se vedlo Plešaté zpěvačce? „Já vám to tedy řeknu, ale slibte mi, že nebudete poslouchat.“

Jan Vnouček

Dívenky v uniformách

Jaké to je, být živou ozdobou kulturních akcí

V neděli na Smolnici zahajovala Pichlovanka. Kulturní akci dodalo punc vystoupení mažoretek lounské ZUŠ. Dívky ze čtvrté až šesté třídy předvedly své skladby.

■ Co vystoupení předchází?

Zatímco většina domácností okresu obědvá, případně zažívá odpolední siestu, lounské mažoretky Arabely se stejně jako jejich rodiče a učitelka Jiřina Gruntová, připravují na vystoupení. Dívky čekají před budovou ZUŠ. Přijíždí manželé Gruntovi. „Takže se rozdělíme, jak půjdeme do aut,“ organizuje paní učitelka. „Já zajišťuji dopravu a zejména technické zabezpečení, uniformy a tak,“ prozrazuje Miloš Grunt, který manželce s vystoupeními pomáhá. Svezla jsem se s nimi. Dále s námi jede Lucie Valdová a Tereza Šindelářová. Ostatní dívky jsou v autech rodičů. Jede auto manželů Radka a Lenky Svobodových, s dcerkami, jedou i manželé Rackovi se slečnou Denisou, ale i jedenapůlletým Jakubem a další. Všichni míří do kulturního domu Smolnice.

„S kamarádkou Patricií jsme šly na taneční obor. Všechno se mi na tom líbí, podporuje to všestrannost. Dělám gymnastiku, taikwondo a jednou chci být veterinářka,“ říká Lucie. „Já chtěla být mažoretkou jako maminka. Ta mě taky do mažoretek přihlásila. Nacvičujeme vystoupení každý čtvrtek,“ dozvídám se od Terezy. Na Smolnici předvedou v premiéře slavnostní pochod Šly panenky silnicí, dále kreaci Papoušek Kakadu od Maxim Turbulens a nakonec scénický Motýlí tanec.

■ Oblékejte dívky, co rostou

Každá mažoretka musí mít uniformu. Dívek je třináct, to znamená třináct kompletních uniforem. Klasická uniforma se obvykle skládá z lodičky, saka, krátké sukýnky a z vysokých šněrovacích bot. „U starších dívek už to jde, ale mladší, jako například Arabely, což jsou dívky od 9 do 11 let, velmi rychle rostou. Tam by se takové oblékání nevyplatilo. Saka řešíme perelínami a bílými tričky, místo kozaček mají děvčata cvičky,“ vysvětluje J. Gruntová, zatímco se dívky převlékají a maminky pilně pomáhají. „Tu lodičku maloulinko doprava,“ říká učitelka mamince, která usazuje dcerce do vlasů elegantní pokrývku. Teprve si uvědomuji, že to znamená i bezpočet sponek do vlasů, gumiček, kosmetiku. Jediné zrcadlo v provizorní šatně je v beznadějném obležení.

Co to obnáší, být mažoretkou
● *Pilně nacvičovat bez ohledu na čas* ● *Velká podpora a spolupráce rodičů* ● *Znát základní taneční průpravu* ● *Schopnost vytvořit kamarádský kolektiv* ● *Mít kamarádský přístup k učiteli* ● *Skupina spolupracuje na choreografii* ● *Spolehlivost - co se ujedná, to se dodrží*

■ Pochod má premiéru

Děvčata nacvičují v šatně. „Paní učitelko, my to neumíme,“ volají o pomoc. „Ale umíte. Pamatujte si, dopochodujeme až k tombole a točíme se na levou ruku! Pojďme si to zkusit, raz-dva-tři-čtyři-nic-dva-tři-čtyři...“ Vedení se ujímá kapitánka Kateřina Stolínová, celá v bílém. „My už to chápeme,“ ozývá se po pár minutách.

Janě Vlčkové o mažoretkách pověděla kamarádka, chodí už od školky. „Moc mě to baví,“ říká také Jana Horáková. Kateřina Krejčová nacvičuje už od 4 roků: „Nejtěžší je hlídat si nohy a počítat si. Je to docela zajímavé,“ říká. „Je to můj koníček, jednou bych chtěla být učitelkou,“ prozrazuje Denisa Racková.

■ Dalo mi to radost

Premiéra může začít. „Já k paní učitelce Gruntové chodívala už od školky,“ vzpomíná maminka Lenka Svobodová. „Co mi to dalo? Byly jsme dobrá parta a byl to užitečně vyplněný volný čas. Taky to byla dobrá pohybová průprava. A dalo mi to hlavně radost, když jsme se při vystoupeních mohly pochlubit, co jsme se naučily. Moc tomu celá rodina fandíme.“

Ze sálu se ozývá bouřlivý potlesk, vystoupení se líbí a taneční sezóna slavnostně začíná.

Květa Tošnerová

dopisy

FOTO MŠ V DOMCÍCH

Simonka Lancová zkouší policejní vestu.

■ Zahráli si na strážníky i hasiče

„Je čtvrtek 20. září 10 hodin dopoledne. Do vrat naší MŠ vjíždí dvě vozidla. V jednom příslušníci městské policie, ve druhém hasič ze záchranného sboru. Na 60 párů dětských očí se v tu chvíli rozsvítí.

A to už z auta vystupují dva strážníci a začínají dětem vyprávět, jak se chytají nejen zloděje, ale i „neposlušné“ řidiče. - Jé, to jsme měli na autě! - vykřikne kdosi z davu ve chvíli, kdy strážník předvádí, jak se nasazuje „botička“. A pak už si děti mohou půjčit terč k zastavování aut, vyzkouší si policejní vestu, potěžkají pouta, prohlédnou pistoli.

Společně se pak vydáváme k hasičskému vozu. Tam nám hasič předvádí, jak fungují kleště k vyprošťování lidí po autonehodě. Děti si vyzkouší helmu a na závěr nechybí siréna.

Všem se nám to dopoledne moc líbilo a doufáme, že to nebylo poslední setkání. Ještě jednou proto děkujeme strážníkům městské policie Postoloprty a hasičskému záchrannému sboru Postoloprty.“

Lenka Fárová, za kolektiv MŠ V Domcích Louny

■ Zázračné Kašperské Hory

„Okresní organizace Svazu tělesně postižených v Lounech uspořádala pro členy z Lounska a Podbořanska na konci září rekondiční pobyt v Kašperských Horách.

Počasí se vydařilo, nepršelo a teploty byly jako uprostřed léta. Ubytování ve dvojlůžkových pokojích, stravování na jedničku! Den začínal rozcvičkou, masážemi, následovaly výlety do blízkého okolí. Navštívili jsme Kašperk, Dobrou Vodu, Hartmanovice, Kvildu a prohlédli si Sušici.

FOTO KVĚTA TOŠNEROVÁ

V. Zrzavý ukazuje časově náročný výtvor ze stuh a špendlíků.

O historii Kašperských Hor a okolí nám přednášel učitel, který zde bydlí od roku 1945. Výstavba hradu Kašperk, který je na vysokém kopci, za Karla IV. prý trvala pět let, kdežto oprava muzea v městečku Kašperské Hory roků devět.

Jeden večer jsme poseděli i u táboráku a opékali vuřty. Ve chvílích volna jsme vyráběli ozdobné předměty, které budou nabízeny k prodeji na akcích pořádaných STP i jinými organizacemi.

Organizaci zájezdu, ale i bezchybný průběh pobytu výborně zvládla Zdeňka Mocňáková. Všech třicet účastníků bylo velice spokojeno a již se těší na pobyt v roce 2008.

Ještě letos uspořádá STP dne 2. prosince posezení s Pichlovankou v Podbořanech a vánoční pobyt ve Františkových Lázních.“

Václav Zrzavý, Louny

Věda a technika pro každý den

LOUNY - Ve středu 3. října se sešli v Městské knihovně Louny studenti I. ročníku Třetího věku. Společně se odebrali do firmy ICOMP Computer, kde proběhla přednáška z oboru vědy a techniky na téma Základy práce s počítačem. Přednášel Ing. Petr Kučera a studenti si mohli každý na svém počítači vyzkoušet názorné příklady. Dozvěděli se například, co je hardware, software, jak se vytváří a ukládá složka a jiné ukázky. Všichni odcházeli s nadšením. Městská knihovna tímto děkuje Petru Kučerovi za bezplatné zapůjčení prostorů, počítačové techniky a výuku. Všichni se těší na další spolupráci.

Magda Millerová

Projížděli skrze Louny... (4)

Koně, povozy a noclehy pro poštovní kurýry

Zcela zvláštními službami válečné doby jsou polní pošty. Nejinak tomu bylo i v roce 1813. Již archivář Bořivoj Lůžek věnoval průjezdu spojeneckých polních pošt Louny krátký článek, otištěný roku 1980 v časopise Filatelie.

Dochovaná dokumentace potvrzuje, že městem skutečně nejméně dvakrát projela ruská polní pošta, a to 20. a 24. září 1813. V prvním případě přespalo v zájezdním hostinci U šífu čp. 71 celkem 5 mužů, kteří tamtéž nechali přes noc ustájit 10 koní. O čtyři dny později neuvedený počet mužů od ruské polní pošty nalezl útočiště v nedalekém domě Tomáše Galliny čp. 68, zatímco u Matěje Hofmanna v čp. 246 na Široké přespal další příslušník polní pošty s jedním strážným a koněm. Lůžkův údaj o veliteli této jednotky, noclehujícím toho dne v budově děkanství čp. 136, nelze potvrdit ani vyvrátit. Lounský kvartýrmajstr totiž pouze zapsal, že tam přespal nejmenovaný ruský major.

Zajímavý zápis se zachoval ke dni 13. prosince 1813. V Hegerově statku čp. 229 na Žateckém předměstí byli toho dne na jednu noc ubytováni dva důstojníci od francouzské polní pošty, doprovázení dvěma strážnými, požadujícími ustájení pro své koně. Skupina byla podle všeho doprovodem mimořádného konvoje francouzských zajatců, tvořeného sedmi generály, třemi plukovníky, třemi komisaři a dalšími dvaatřiceti důstojníky Napoleonova štábu, odváděnými do internace v Rakousku spolu s bezmála osmdesáti sluhy a 136 koňmi. Vše nasvědčuje tomu, že zmínění příslušníci polní pošty měli být členům této mimořádně významné kolony francouzských zajatců k dispozici. Podobný luxus byl ovšem naprostou výjimkou a netýkal se ostatních francouzských zajatců.

■ Tajné služby a kurýři

Špionáž, kontrašpionáž a cenzura pošty byly za napoleonských válek již poměrně rozvinutými obory získávání informací. Propracovanou cenzurou pošty vynikalo zejména Rakousko. Podle francouzského vzoru byli v roce 1813 také do poštovních úřadů v Čechách nasazeni vyškolení agenti rakouské tajné policie. Jejich úkolem bylo při poště zřídit utajenou služebnu - „poštovní lóži“, v níž byly otevírány dopisy a balíčky. Po přečtení a prohlédnutí obsahu byly opět uzavřeny a označeny tajnou značkou, která signalizovala, že již prošly cenzurou; v řadě případů ovšem byla pošta i zabavena. Tato praxe mimo jiné způsobovala, že v druhé polovině roku 1813 veřejnost neměla prakticky žádné čerstvé zprávy o situaci v zemi, neboť kromě pošty byly pod kontrolou také noviny.

FOTO ARCHIV AUTORA

Zprávy z bojiště u Chlumce dostával císař František I. do Loun prostřednictvím kurýrů z řad rakouské kavalerie (G. Bezděkovský).

Z tohoto pohledu byla rakouská civilní pošta nespolehlivou službou zejména pro spojence rakouského císaře. Velení armád to řešila provozem vlastních polních pošt, v případě předávání utajených zpráv pak vysíláním zvláštních kurýrů. Také v Lounech byla údajně zřízena poštovní lóže, jež byla o to významnější, že město leželo na dvou hlavních silnicích z Prahy do Saska. Z tohoto důvodu se nelze divit, že v městských ubytovacích zápisech nacházíme záznamy o službách pro spěchající kurýry, spočívající v poskytování koní, povozů nebo noclehů.

Jak uvedl B. Lůžek v již zmíněném článku z roku 1980, Louny projížděl nejčastěji ruský kurýr rytmistr Emme, a to zejména v srpnu 1813. Záznamy z téhož i následujícího roku však uvádějí také další ruské kurýry: kapitána Juru, poručíka Konoplina, desátníka Puškarjova, carského úředníka Kunicina i další nejmenované osoby. Někteří údajně cestovali v korunní záležitosti, což byla důležitá poselství obsahu spíše vnitropolitického. V zápisech se objevují i jména rakouských kurýrů, k nimž patřili například strážmistr Beer, kaprál Diesner, c. k. „Bothenmeister“ Dankegott či komorní posel Miller. Jak vyplývá z Metternichovy korespondence, rakouský ministr využíval služeb diplomatických kurýrů i k dopravě roztoužených dopisů „paní kněžně“ Zaháňské, sídlící v době bitvy u Drážďan v Praze. Jako poslové často sloužili i vyšší důstojníci a dnes již těžko odhadneme, kolik utajených kurýrů a rychlých poslů projelo Louny. Obyvatelé města zpravidla neměli ani tušení, komu poskytují nocleh, stáj nebo povoz k přepravě.

Antonín Hluštík